

»IGRE PROLJEĆA I SMRTI«

Juraj Aras kao medij Vladana Desnice

Marija KNEŽEVIĆ
Snimio Fabio ŠIMIČEV

U Desničinih riječima prepoznali smo divan život u Kuli Stojana Jankovića u kojoj je odrastao, a u odabranim djelovima romana i izoštrili talent pisca da sasvim trivijalne životne priče, poput one o pohanoj piletini, analizira do u detalje

ZADAR » Juraj Aras dođe vam nešto kao medij za prijenos misli i riječi Vladana Desnice. Godinama traje njegova fascinacija romanesejom Proljeća Ivana Galeba, a u razgovoru s njim brzo ćete doznati koliko je čvrsta veza glumca i pokojnog pisca, makar po rečenicama iz romana na koje se često referira.

Premijera predstave koju smo dočekali godinu dana od eksperimentalne izvedbe u crkvi sv. Dominika odigrana je u Kazalištu lutaka, s tim da su i publika i glumac bili na sceni. Prvi put u ovom kazalištu predstava je izvedena na ovakav način, a ukupno stotinu raspoloživih sjedala zadarska je publika zauzela do posljednjeg mjesta.

Prisna atmosfera

U prisnoj atmosferi nešto više od sat vremena bili smo izloženi mekim i toplim, lijenim i sporim Desničinih riječima kojima opisuje djetinjstvo, Arasovi interpretaciji i poistov-

Publika je sjedila na pozornici

ježivanju sa piscem, odnosno glavnim likom koji leži u bolnici i kontemplira o ljudima, »posjetiteljima«, i životu općenito.

U Desničinih riječima prepoznali smo divan život u Kuli Stojana Jankovića u kojoj je odrastao, a u odabranim djelovima romana i

izoštrili talent pisca da sasvim trivijalne životne priče, poput one o pohanoj piletini, analizira do u detalje

– Prisjećam se riječi koje mi je, još mladu, govorio »Mentor pomodrelih usana«: dobro si učinio sinko, što si se odbio u svijet! Naš

je kraj dobar samo da se čovjek u njemu rodi. Ali onda neka iznese svoje stope iz njega! Neka ponese u očima njegove zore, njegove sutone, njegova razjarena sunca i njegove zvjezdane noći, i neka između njega i sebe stavi sedam mora i sedam planina. I možda tek pod starost neka se vrati da u njemu umre, interpretirao je Aras ove rečenice iz romana, u nastavku zapjevavši »nemoj sine nikud ići, tu je rođen i tvoj čača...«.

Prikladno za srednje škole

Kombinacija igranja djela i snimljenih odlomaka ostala je iz prve izvedbe, a Bojan Gagić je dodao zvučne sekvence koje su, uz igru svjetla i pozamašan komad dodanog materijala, činili ovu predstavu o kojoj su po njenom završetku svi imali nešto za reći.

Na izlasku iz dvorane sreli smo Petra Vrbaničića, umirovljenog profesora i velikog stručnjaka violine koji je sviranju podučavao

Na trgu danas instalacija ploče na kući Desničinih rođenja

U off-programu ovogodišnjeg festivala ARTAKT II., u sklopu kojega je premijerno izvedena i ova predstava, danas će se izvesti i jedan performans. Ukoliko ovaj tekst čitate u subotu prije 11 ili 11,30 sati, još stignete doći do Narodnog trga na kojemu će danas Teatro Verdi, odnosno njegov umjetnički direktor Juraj Aras, izvesti instalaciju ploče na kući, odnosno mjestu rođenja Vladana Desnice, kada to gradske vlasti za sve ove godine još nisu učinile.

Vladan Desnica rođen je u Zadru 17. rujna 1905. godine. Bio je romanopisac, novelist i pjesnik. Porijeklom je iz ugledne obitelji. Gimnaziju je pohađao u čak tri grada i to u Zadru, Šibeniku i Splitu. Studij prava završio je u Zagrebu, a u Parizu je studirao filozofiju.

Bio je vrlo svestran, pisao je romane, pjesme, novele, scenarije, a radio je i kao prevoditelj, prevodeći s ruskog, francuskog i talijanskog.

Njegova najpoznatija djela su: »Olupine na suncu«, »Tu odmah pored nas«, »Fratr sa zelenom bradom«, »Zimsko ljetovanje«, »Proljeća Ivana Galeba«, »Slijepac na žalu«, »Koncert«. Umro je u 4. ožujku 1967. godine u Zagrebu.

Juraja Arasa kao dječaka, a priča o violini dio je romana, Aras po njoj prebire i pozornici...

– Jako me se dojmila cijela predstava, tekst i interpretacija. Pratim Juricu i njegove predstave, ovo je bilo odlično, kazao nam je Vrbaničić.

Zaključimo kako se pred-

stavu isplatilo čekati i kako u konačnici djeluje tako za poziva na prvo ili, pak, ponovno čitanje Desnice. Kako je sam Aras prije koji dan u našem listu istaknuo, bilo bi dobro da se igra pred zadarskim srednjoškolicima kako bi što bolje upoznali djelo ovog velikog zadarskog pisca.